

Sundhedsstyrelsen
Center for Forebyggelse
Islands Brygge 67
DK-2300 København S

T +45 7222 7400
F +45 7222 7411
M [sst@sst.dk](mailto:ssst@sst.dk)
W www.sst.dk

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Dato: 7. februar 2011
Sagsbeh.: shh
Sags nr.: 7-302-01-9/51
Dok. svar SUU spm 328

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har den 12. januar 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 328 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr.: 328

"Vil ministeren kommentere overlæge på afdelingen for Arbejdsmedicin og Folkesundhed i Færøernes sygehusvæsen Pål Weihes udtalelse til Videnskab.dk den 6. december 2010: "Vi kan spotte skadelige effekter ved lavere og lavere doser. Det skulle ikke undre mig, hvis det viser sig, at der slet ikke findes en nedre grænse for kviksølvs giftighed" og vil ministeren på den baggrund bede Sundhedsstyrelsen om at igangsætte et udredningsarbejde med det formål at revurdere den nedre kviksølvgrænse?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet nedenstående udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

"Da befolkningens udsættelse for kviksølv især sker via maden, har Sundhedsstyrelsen bedt om en udtalelse fra Fødevarestyrelsen.

Bidrag fra Fødevarestyrelsen:

"Det er vigtigt at præcisere, at kviksølv i fødevarer forekommer som to forskellige kemiske forbindelser, der har forskellig giftighed. Kviksølv er overvejende bundet organisk som methylikviksølv i fisk og nogle skaldyr, hvorimod det i andre fødevarer overvejende findes som uorganisk kviksølv, som er mindre giftigt.

JECFA (Joint Expert Committee on Food Additives and Contaminants under WHO) vurderede uorganisk kviksølv sidste gang i 2010 og nedsatte da det tolerable indtag per uge fra 5 µg/kg kropsvægt til 4 µg/kg kropsvægt. Flere af JECFA's vurderinger bygger på de samme undersøgelser, og den lille forskel skyldes, at der blev anvendt forskellige metoder ved beregningen.

På videnskab.dk refererer overlæge på afdelingen for Arbejdsmedicin og Folkesundhed i Færøernes sygehusvæsen Pål Weihe til de studier, som han har deltaget i på Færøerne. Her kommer det væsentligste indtag af kviksølv fra hvalprodukter, hvor kviksølv overvejende findes som methylikviksølv. I artiklen på videnskab.dk er det ikke helt klart, om grænseværdierne skal forstås som grænser for, hvad der må være i fødevarerne, eller om det er grænser for det

samlede indtag af kviksølv. I det følgende er det antaget, at det er indtagsgrænser, der refereres til.

JECFA (Joint Expert Committee on Food Additives and Contaminants under WHO) har i 2004 fastsat en øvre grænse for det ugentlige indtag af methylkviksølv igennem hele livet på 1,6 µg/kg kropsvægt, og det er dermed den værdi, der stilles til diskussion i artiklen. Baggrunden for JECFA's grænse er dels de undersøgelser af færøske børn, der er gennemført af blandt andre Pål Weihe og Philippe Grandjean og dels en undersøgelse fra Seychellerne, hvor der ikke blev fundet så markante effekter. JECFA har dermed allerede vurderet en del af undersøgelserne fra Færøerne, men der er siden kommet nye studier i denne befolkningsgruppe, som det vil være godt at få inddraget i en ny vurdering.

Som det nævnes i artiklen på Videnskab.dk har også USA's miljøstyrelse (US EPA) vurderet methylkviksølv og er kommet frem til en ugentlig indtagsgrænse på 0,7 µg/kg kropsvægt. US EPA har taget udgangspunkt i de samme undersøgelser som WHO, men har anvendt andre faktorer for at ekstrapolere fra de indtag der har vist effekter i den lille gruppe forsøgspersoner til hvad hele befolkningen må forventes at kunne tåle.

Den Europæiske Fødevarer sikkerheds Autoritet (EFSA) vurderede kviksølv i 2004, men valgte ikke at tage stilling til indtagsgrænsen fastsat af JECFA, hvilket er usædvanligt. Med henblik på fremkomsten af nye data, og den forskel der er i vurderingerne fra JECFA og US EPA, er der behov for at EFSA også vurderer indtagsgrænserne for methylkviksølv. ”

Sundhedsstyrelsen har ved kontakt til WHO januar 2011 fået oplyst, at JECFA ved en revurdering af methylkviksølv i 2006 ikke fandt anledning til at ændre den øvre grænse for det ugentlige indtag af methylkviksølv igennem hele livet på 1,6 µg/kg kropsvægt, som JECFA tidligere var kommet frem til. WHO oplyste endvidere, at de ikke aktuelt havde planer om at revurdere kviksølv, da det ikke var så længe siden, at kviksølv sidst var blevet vurderet.

Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at der siden 2006 er publiceret yderligere resultater af undersøgelser af helbredsskadelige effekter af kviksølv, særligt ved udsættelse af fostre for kviksølv, som peger på skadelige effekter af methylkviksølv ved lavere niveauer af methylkviksølv, end man tidligere har regnet med.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Steen Hartvig Hansen